

MAASEUTUASUMISEN TEEMARYHMÄ 2008

Toimikausi ja tavoitteet

Maaseutuasumisen teemaryhmä on toiminut vuodesta 2005. Nykyinen toimeksianto päättyy vuonna 2010. Teemaryhmän päätavoitteena on vähentää maalla asumisen esteitä ja edistää maallemuuttoa. Kyseessä on laaja asiakokonaisuus, josta teemaryhmä on valikoinut toimintansa tavoitteiksi erityisesti:

Maaseutualueiden kaavoitus- ja rakennuslupakäytäntöjen kehittäminen
Maaseudun infrastruktuurin (tiet, viemärit, vesihuolto, energiahuolto, tietoliikenne) parantaminen
Erilaisten asumismuotojen ja rakentamistapojen kehittäminen maaseudulla
Rakentamisen tukimuotojen kehittäminen maaseutuasumisen helpottamiseksi
Maaseudun pienten koulujen säilymisen edistäminen
Maaseudun asumismahdollisuuksista tiedottamisen tehostaminen
Maaseutuasumiseen liittyvien kehittämis- ja tutkimushankkeiden edistäminen
Kokonais- ja erityisohjelmien maaseutuasumista koskevien ehdotusten toteuttaminen

Teemaryhmän toimintasuunnitelmana noudatetaan Asuinmaaseutu 2007-2010-ohjelmaa, joka sisältää 30 kehittämistoimenpidettä.

Työskentely

Teemaryhmän kokoonpanoa tarkistettiin vuoden alusta, jäsenmäärä pysyi samana (16). Teemaryhmä kokoontui viisi kertaa. Kokouksissa oli keskimäärin kahdeksan osallistujaa. Alkuvuodesta keskityttiin maaseutupoliittisen kokonaisuohjelman valmisteluun, seminaarijärjestelyihin ja kesänäyttelyn suunnitteluun. ”Uusia ratkaisuja maalla asumiseen” arkkitehtuurikilpailun tuloksia esittelevä näyttely toteutettiin yhdessä Talonpoikauskulttuurisäätiön kanssa heinä-elokuussa Mustasaaren Sulvassa. Syyskaudella käsiteltiin kyläkaavoituksen kehittämishanketta, joka toteutetaan yhteistyössä YM:n kanssa, ja ekologista maaseutuasumista käsittelevää esitettä, jossa yhteistyökumppanina Suomen Kylätoiminta ry (rahoitus YM:stä). Loppuvuodesta suunniteltiin kyläympäristöjen hoitokoulutusta, jonka järjestelyissä ovat mukana myös Kulttuuri ja Luonto- ja maisemapalvelut teemaryhmät. Lisäksi kokouksissa pohdittiin paljon energiatehokkaan rakentamisen edistämisen keinoja sekä käsiteltiin yhteistyökumppanin Onni muuttaa maalle -hankkeen etenemistä; hanke päättyi vuoden lopussa. Asuinmaaseutu-ohjelman toimenpiteiden toteutumisesta seurataan toteumamuistiolla, joka on nähtävissä internetissä. Toteumamuistio esiteltiin YTR:lle 28.10.

Seminaarit ja muut tilaisuudet

Teemaryhmä järjesti 5.3. Helsingissä seminaarin ASUINMAASEUTU 2008 – Asu fiksusti-ajattelu ympäristöäsi. Seminaarissa käsiteltiin maaseutuasumisen suhdetta ilmastonmuutokseen. Yleisöä oli 80 henkeä ja puhujia 10. Tiivistelmät puheenvuoroista laitettiin teemaryhmän kotisivuille.

Uusia ratkaisuja maalla asumiseen –näyttelyn avajaisissa 10.7. oli mm. teemaryhmän puheenjohtajan puheenvuoro. Näyttely oli auki joka päivä Vaasan asuntomessujen ajan 11.7.-10.8. Näyttely oli hyvin esillä alueellisessa lehdistössä, ja siellä kävi noin 800 vierasta. Näyttelyn yhteydessä järjestettiin

tietoiskutilaisuus, jossa teemaryhmän jäsen Pekka Leppänen luennoi energiatehokkaasta pientalorakentamisesta.

3.9. järjestettiin Tampereella maaseutuasumisen maakuntaryhmien neuvottelupäivä, jossa oli edustajia 14 maakunnasta.

6.11. Kyläkaavoituksen kehittämishanke polkaistiin virallisesti käyntiin, kun seitsemän pilottikohteen edustajat ja muut hankkeeseen osallistuvat tahot kokoontuivat seminaariin ympäristöministeriöön.

Lisäksi teemaryhmän toimintaa ja kehittämisohjelman tavoitteita esiteltiin eri puolilla maata noin 10 tilaisuudessa. Kevään ja syksyn OmaKoti-messuilla oli jaossa teemaryhmän esitteitä Onni-hankkeen osastolla.

Kansainvälinen verkostoituminen

Sihteeri osallistui 16.-24.8. Sloveniassa kesäakatemiaan, jonka järjesti The European Academy of Sustainable Rural Development. Tapahtuman teemana oli maaseudun kestävä kehittäminen ja ympäristökysymykset. Osallistujia oli seitsemästä maasta. Päivien aikana sihteeri esitteli keskusteluissa Suomen maaseutupolitiikkaa ja teemaryhmien toimintaa sekä jakoi englanninkielistä materiaalia.

Julkaisut ja tiedottaminen

Vuoden 2008 aikana jatkettiin Asuinmaaseutu-ohjelman jakelua mm. postittamalla se kaikkiin Suomen kuntiin. Näyttelyitä, seminaareja ja messutapahtumia varten laadittiin julistesarja *Maalla asut hyvillä mielin*. Teemaryhmän esite uusittiin, ja siitä otettiin painos 2000 kpl suom + 700 kpl ruots.

Onni muuttaa maalle hankkeen kokemuksista koottiin kunnille ja kylille suunnattu esite *Toivota maaseudun uudet asukkaat tervetulleiksi*. Se julkaistiin pdf:nä ja levitettiin maakuntaverkoston välityksellä sekä www-sivuilla.

Teemaryhmän www-sivuja (www.maaseutuasuminen.fi) on tarvittaessa täydennetty ja päivitetty. Sivuilta löytyvät mm. perustiedot teemaryhmästä ja sen tavoitteista (myös ruotsiksi), *Asuinmaaseutu-*ohjelma ruotsinnoksineen pdf-tiedostoina, *Asuinmaaseutu-*ohjelman toteumamuistio, maakuntaryhmien kokoonpanot, tapahtumakalenteri, lista aiheeseen liittyvistä julkaisuista, sekä rakentajille tarkoitettu tietopankki Rakenna ja korjaa energiatehokkaasti.

Teemaryhmän jäsenten kirjoituksia on julkaistu mm. seuraavissa lehdissä: Rakennettu Ympäristö, MaaseutuPlus, Helsingin Sanomat ja Salon Seudun Sanomat. Lisäksi maallemuuton teemaa, mm. Kaija Roihan haastatteluja on käsitelty monissa lehdissä.

Verkostoituminen

Teemaryhmän alueellisesta verkostoitumisesta on vastannut Onni muuttaa maalle -hanke. Jokaiseen 19 maakuntaan on nimetty Maaseutuasumisen teemaryhmän ”yhteistyöryhmä”. Ryhmissä on mukana maallemuuton parissa toimivia henkilöitä, toimintaryhmien, kylien ja TE-keskuksen edustajia, maakuntaliiton ja ympäristökeskuksen maankäytön parissa toimivia henkilöitä ja muita asiaan liittyviä tahoja. Yhteistyöryhmäverkosto toimii ensisijaisesti

tiedonkulkukanavana maakuntien ja teemaryhmän välillä. Verkostolle on lähetetty sekä kysymyksiä teemaryhmää kiinnostavista asioista että tiedotteita teemaryhmän toiminnasta ja aiheeseen liittyvistä tilaisuuksista.

Maaseutuasumisen teemaryhmän kokoonpano vuonna 2008

Puheenjohtaja:

Pääsihteeri *Risto Matti Niemi*, Suomen Kylätoiminta ry

Jäsenet:

Kehitysjohtaja *Seppo Aho*, Lapin yliopisto
Kehitysjohtaja *Rauno Haapanen*, Pälkäneen kunta
Hallituksen jäsen *Matti Heiskanen*, Suomen Omakotiliitto
Erityisasiantuntija *Eero Hiltunen*, Suomen kuntaliitto
Yliarkkitehti *Anne Jarva*, YM
Hallituksen puheenjohtaja *Heikki Kukkonen*, Suomen Kotiseutuliitto
Dipl. ins., ekotaloasiantuntija *Pekka Leppänen*
Agronomi *Marita Mattila*, Etelä-Savon maakuntahallitus
Toiminnanjohtaja *Pirjo Oikarinen*, Oulujärvi LEADER ry
Yrittäjä *Taija Terä*, Saaristoasiain neuvottelukunta
Kehittämisjohtaja *Tuomas Perheentupa*, Suomen Kylätoiminta ry
Yliarkkitehti *Raija Seppänen*, MMM / MALO
Yliarkkitehti *Pertti Vesanto*, Valtion asuntorahasto

Sihteerit:

Projektipäällikkö *Mia Saloranta*, Suomen Kotiseutuliitto
Projektipäällikkö *Kaija Roiha*, ”Onni Muuttaa Maalle” -hanke, Turun yliopiston Täydennyskoulutuskeskus